

การขั้ตตั้งคณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รองศาสตราจารย์มานพ วิชาत्मณโชติ ©RULib Archives

การรื้อฟื้นคณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รองศาสตราจารย์มานพ ขวาทมนโชติ

การจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปีที่พิมพ์	ธันวาคม ๒๕๖๓
ชื่อผู้แต่ง	รองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ
บรรณาธิการ	รองศาสตราจารย์ณพพร ดำรงศิริ
รูปเล่ม	ศิริทัศน์ ฉัตรภูติ, จตุพร สุขวระประทีป
ปก (ศิลปกรรม)	จตุพร สุขวระประทีป
จำนวนพิมพ์	๕๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่	๑
เจ้าของ	รองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ ๒๐ ซอยพหลโยธิน ๒๔ แยก ๒-๑-๒ ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐๒-๕๑๑-๒๐๗๒ มือถือ ๐๘๑-๓๑๙ ๖๖๓๘ บริษัท พ.ศ. พัฒนา ออนไลน์ จำกัด
งานพิมพ์	๑๒ ซอยหม่อมแก้ว แยก ๓ ถนนพระราม ๖ (ซอย ๔๑) แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐ โทร ๐๒-๒๗๙-๖๒๒๒ (อัตโนมัติ ๑๕ คู่สาย) โทรสาร ๐๒-๒๗๙-๖๒๐๓-๔
พิมพ์ที่	บริษัท วิน-วิน ดิจิตอลพริ้นติ้ง จำกัด (สำนักงานใหญ่) 75,77 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310 โทรศัพท์ (02) 247-7111-3 แฟกซ์ (02) 247-7114 E-mail : winwindgp@gmail.com winwnidigital.br@gmail.com
ISBN	978-616-572-856-0

คำปรารภ

ผมในขณะที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ จนเกษียณอายุราชการ (๑ ตุลาคม ๒๕๔๕) นั้น ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้ดำรงตำแหน่งบริหารอีกตำแหน่งหนึ่ง มาโดยตลอด เริ่มตั้งแต่ ทำหน้าที่เลขานุการคณะวิทยาศาสตร์ รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ (๒ สมัย) รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน และผู้อำนวยการสถาบันวิทยาศาสตร์สุขภาพคนแรก ตามลำดับ

ในโอกาสที่ผมเข้ารับพระราชทานปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (เคมี) เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ เกิดความปีติและความสำนึกนำทอบสนองคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งผมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการ ในช่วงตำแหน่งต่าง ๆ โดยตรง ตั้งแต่ปี ๒๕๑๖ ถึงปี ๒๕๓๖ รวม ๒๐ ปี จึงประสงค์จัดทำหนังสือ “การจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง” ซึ่งเริ่มตั้งแต่ การกำเนิดและการจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์ รวมทั้ง พัฒนาการความก้าวหน้าของคณะวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ โดยรวบรวมเอกสาร ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในห้วง ๒๐ ปี ดังกล่าว มาเรียบเรียงให้เป็นข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ เพื่อการสืบค้นและอ้างอิงในโอกาสต่อไป

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ณพพร ดำรงศิริ ได้กรุณาแนะนำและปรับแต่งภาษาให้สมบูรณ์ และขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วรรณมา มุสิก คณบดีคณะวิทยาศาสตร์คนปัจจุบันที่ให้ความสนับสนุนในการจัดทำหนังสือนี้ ขอขอบคุณ คุณศิริทัศน์ ฉัตรภูติ ผู้จัดพิมพ์ต้นฉบับ และ คุณจตุพร สุขวรประทีป จัดภาพและรูปเล่มจนเสร็จสมบูรณ์ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากบุคลากรในสำนักงานต่างๆ อีกหลายท่าน จึงขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้ด้วย

รองศาสตราจารย์มานพ พรหมณโชติ

มีนาคม ๒๕๖๓

คำนิยม

ย้อนหลังไปเมื่อประมาณ ๔๗ ปีที่ผ่านมา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ก่อตัวเป็นรูปเป็นร่างท่ามกลางความไม่ชัดเจน ในนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้น “คณะวิทยาศาสตร์” ในสมัยนั้นเป็นเพียงสาขาวิชาในคณะศึกษาศาสตร์ ปรากฏจนกระทั่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณาจารย์ และนักศึกษา ได้รวมตัวกันเรียกร้องให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของการศึกษาวิจัยในสาขาวิชานี้ โดยจัดตั้งเป็น “คณะวิทยาศาสตร์” ขึ้น รัฐบาลจึงยอมรับและเห็นความจำเป็นและความสำคัญ ของการมีคณะวิทยาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยรามคำแหงขึ้น ถ้าจะว่าไปแล้วการเดินทางเรียกร้องในปลายปี ๒๕๑๖ ของคณาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้มีการจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์นับเป็นการเดินทางครั้งแรกของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ จนกระทั่งมีการก่อตั้งคณะวิทยาศาสตร์ขึ้นจนทุกวันนี้

ข้อเขียนของรองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ เล่มนี้เป็นเครื่องเตือนใจชาวคณะวิทยาศาสตร์เป็นอย่างดีถึงจุดกำเนิดของคณะวิทยาศาสตร์ ท่านเป็นเลขานุการคณะคนแรกของคณะนี้เช่นเดียวกับอาจารย์วิทยา ภาศิริกุลกิจ เลขานุการคณะรัฐศาสตร์คนแรกของคณะรัฐศาสตร์ ที่ได้วางรากฐานของระบบงานสารบรรณและระบบงานธุรการของคณะ จนเป็นรากฐานของการทำงานที่แข็งแกร่ง อันเป็นกลไกส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยสมดังสุภาษิตตะวันตกที่ว่า “การเริ่มต้นที่ดีเท่ากับงานสำเร็จไปครึ่งหนึ่งแล้ว”

รองศาสตราจารย์มานพได้ให้รายละเอียดอย่างยิ่ง เกี่ยวกับการก่อตั้งคณะวิทยาศาสตร์ซึ่งท่านเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนในฐานะอาจารย์ในสาขาวิชาเคมี ข้อมูลและเอกสารต่างๆ ที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้จะเป็นหลักฐานชิ้นสำคัญในอนาคตเกี่ยวกับความเป็นมาเป็นไปของคณะนี้ ซึ่งผู้เขียนยังจำได้ว่าเมื่อแรกที่ได้มารับราชการในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ ปัญหาการจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์กำลังคุกรุ่นภายในมหาวิทยาลัยในขณะนั้น และต่อมาได้มีใบปลิวเชิญชวนชาวรามคำแหงเดินทางเรียกร้องให้รัฐบาลจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์ โดยผู้เขียนได้ร่วมเดินทางไปในครั้งนั้นด้วย และยังจำได้ว่ามีใครบ้างที่เดินไปคุยไปอย่างสนุกสนาน ตามประสาของคนหนุ่มคนสาวยุคนั้น

การเก็บรวบรวมหลักฐานทางเอกสารและการประมวลเรื่องราวของรองศาสตราจารย์มานพเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับบุคลากรของคณะวิทยาศาสตร์และชาวรามคำแหงทั่วไป ที่จะได้ตระหนักถึงความมุ่งมั่นในการก่อตั้งคณะวิทยาศาสตร์ขึ้นในมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อที่เราทุกคนจักได้ช่วยกันจรรโลงคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้อยู่คู่แผ่นดินสยามนี้สืบไป

ในฐานะผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้เขียนต้องขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ สำหรับความอุตสาหะในการรวบรวมและเรียบเรียงเรื่องราว เกี่ยวกับการก่อตั้งคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลากเจริญทรัพย์
รักษาการแทนอธิการบดี
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำนิยม

สร้างผลงานอันมีคุณค่า มีความมานะพยายามอย่างยิ่ง สร้างสัมพันธภาพอันเหนียวแน่นระหว่างมิตรและเพื่อนร่วมงาน นี่คือนิสัยโดดเด่นของรองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ ที่ผมอยากจะกล่าวถึงด้วยความชื่นชมยกย่อง นี่คือนิสัยความเป็นตัวคนที่แท้จริงของเขา อันเป็นข้อสรุปจากอ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว

ในด้านผลงาน รองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ มีผลงานที่ประสบผลสำเร็จหลายประการ กล่าวได้ว่ายากนักที่จะเห็นคน ๆ หนึ่ง จะสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่สำเร็จอย่างงดงามได้ขนาดนี้ ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาที่ถาวรและยั่งยืนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงและของอุดมศึกษาไทยโดยส่วนรวม นั่นคือผลสำเร็จอันสำคัญในการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ให้กับประเทศ และเป็นการยกระดับมหาวิทยาลัยเปิดเทียบมหาวิทยาลัยรามคำแหงให้สามารถจัดการศึกษาและการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ที่มีมาตรฐานและคุณภาพไม่ยิ่งหย่อนกว่ามหาวิทยาลัยของไทยที่มีชื่อเสียงมาก่อน รองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ ได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ โดยเป็นคนบดเคี้ยวเป็นเวลา ๘ ปี ได้ขยายสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์จากเดิมที่มี ๕ สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา คณิตศาสตร์ สถิติศาสตร์ ให้มีความหลากหลาย เช่น ศาสตร์คอมพิวเตอร์ การวิจัยดำเนินงาน (Operations Research) เทคโนโลยีวัสดุ เทคโนโลยีอาหาร เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีชีวภาพ และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมถึงเปิดสอนระดับปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเคมีประยุกต์

ผลงานที่น่าภาคภูมิใจของรองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ คือ การก่อสร้างอาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ เริ่มจากสำนักงบประมาณอนุมัติงบประมาณเป็นอาคาร ๖ ชั้น พื้นที่ประมาณ ๙,๖๐๐ ตารางเมตรเป็นเงิน ๔๕,๕๖๐,๐๐๐ บาท และให้มหาวิทยาลัยสมทบงบประมาณครึ่งหนึ่ง ตามมติคณะรัฐมนตรี รองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ เจริญ ชี้แจงถึงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายพื้นที่เพิ่มเติมจนเป็นอาคาร ๑๐ ชั้น พื้นที่ประมาณ ๑๗,๐๐๐ ตารางเมตร งบประมาณ ๒๐๑,๗๒๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณที่เหลือทั้งหมด ไม่ต้องจ่ายสมทบครึ่งหนึ่ง รองรับการศึกษาตัวของนักศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นอกจากนี้รองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ ยังได้รับเลือกจากคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ทั่วทั้งประเทศ ให้เป็นประธานที่ประชุมคณบดีวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ปี ๒๕๓๕ - ๒๕๓๖ และประธานคณะกรรมการทบทวมหาวิทยาลัย (นายสีปพนท์ เกตุทัต) แต่งตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการทำงานศึกษาวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งนายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย) ในฐานะประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย แต่งตั้งให้เป็น อ.ก.ม. วิสามัญเกี่ยวกับอัตรากำลังและระบบราชการ

อีกหนึ่งผลงานที่สะท้อนความเป็นนักบริหารที่เอื้ออาทรต่อเพื่อนร่วมงานในด้านสวัสดิการและความมั่นคงในชีวิตทางการเงิน โดยได้เป็นผู้ริเริ่มระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ในมหาวิทยาลัยรามคำแหงและมีผลให้เพื่อนร่วมงานที่เป็นสมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในด้านเศรษฐกิจ ที่อยู่อาศัย และสุขภาพอนามัย

ในด้านความมานะพยายาม นับเป็นลักษณะที่โดดเด่นอย่างยิ่งของความเป็น รองศาสตราจารย์มานพ พราหมณ์โชติ ซึ่งวงการผู้ร่วมงานทางด้านวิชาการและด้านบริหารต่างยกย่องว่าท่านผู้ที่มีความมุ่งมั่น มีความขยันหมั่นเพียรจนเป็นนิสัย ทำงานหนักโดยไม่แสดงอาการเหน็ดเหนื่อย คุณสมบัติข้อนี้เองที่ช่วยให้งานใน

ความรับผิดชอบประสบความสำเร็จเป็นที่น่าประทับใจ นำมาซึ่งความเข้มแข็ง ความสำเร็จ ความมีมาตรฐานคุณภาพ
ของหน่วยงาน

ลักษณะที่โดดเด่นประการสุดท้ายที่ขอชื่นชมผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ คือ ทักษะทางสังคม
อันรวมถึงการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างมิตรและเพื่อนร่วมงาน ก่อให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกัน
และมีความสัมพันธ์อันเหนียวแน่น เป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่ทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งชีวิตการทำงาน ชีวิต
ครอบครัว ชีวิตขององค์กร รองศาสตราจารย์มานพ พรหมณโชติ จึงเป็นที่รักและได้รับการกล่าวถึงยกย่องของ
เพื่อนร่วมงาน ครอบครัว มิตรสหาย อย่างไม่รู้ลืม

ดร.อนอม อินทรกำเนต
อดีตรองอธิบดีกรมการฝึกหัดครู
อดีตเลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ

สารบัญ

	หน้า
คำปรารภ	
คำนิยม	
จุดกำเนิด	๑
การกำเนิดคณะวิทยาศาสตร์	๔
ผู้บริหารเตรียมการจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์ ชุดแรก	๕
ผู้บริหารเตรียมการจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์ ชุดที่ ๒	๗
การจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์	๘
การแบ่งส่วนราชการระดับคณะ	๑๔
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์คนแรก	๑๖
อาคารเรียนคณะวิทยาศาสตร์	๑๗
การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๑
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์คนที่ ๒	๒๕
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์คนที่ ๓	๒๙
รายการ ๓ นาทีกับวิทยาศาสตร์ : การเผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่สถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ สี	๓๑
วันสถาปนา คณะวิทยาศาสตร์ ครบรอบ ๑๕ ปี	๓๘
ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ แต่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	๖๐
ถวายหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสตร์คอมพิวเตอร์	๖๓
แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	
แผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ ๖ (พ.ศ.๒๕๓๐ - ๒๕๓๔) กับคณะวิทยาศาสตร์	๗๐
แผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๓๕ - ๒๕๓๙) กับคณะวิทยาศาสตร์	๗๔
การเตรียมการจัดตั้งคณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๗๘
อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์	๘๐
วิทยาศาสตร์ : สาขาขาดแคลนตามมติคณะรัฐมนตรี	๘๙
ประธานที่ประชุมคณบดีวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย	๙๐
โครงการพัฒนาอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	๙๑
ประธานคณะกรรมการทำงานศึกษาวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์	๙๖
โครงการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนทางวิทยาศาสตร์ของทบวงมหาวิทยาลัย (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๕๐)	๙๗
แผนการเพิ่มการผลิตและพัฒนาการจัดการศึกษาสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ ตามมติคณะรัฐมนตรี	๑๐๒
ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย เรื่อง ตั้ง อ.ก.ม. วิสามัญ เกี่ยวกับอัตรากำลังและระบบราชการ	๑๐๘
เอกสารอ้างอิง	๑๑๐
เกี่ยวกับผู้เขียน	๑๑๑